

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 3/2011-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. E. H., správkyne konkurznej podstaty úpadcu A., N. zastúpenej advokátom Mgr. L. Š., Advokátska kancelária, N., ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 5/2010 z 21. júla 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. E. H., správkyne konkurznej podstaty úpadcu A., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. októbra 2010 doručená sťažnosť JUDr. E. H., správkyne konkurznej podstaty úpadcu A., N. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a

základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obdo 5/2010 z 21. júla 2010 a žiadala vydať tento nález:

„1. uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Obdo 5/2010, zo dňa 21. júla 2010 bolo základne právo sťažovateľky na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky porušené.

2. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Obdo 5/2010, zo dňa 21. júla 2010 bolo základne právo sťažovateľky na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd porušené.

3. Uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa č. k. 2 Obdo 5/2010, zo dňa 21. júla 2010 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

4. Sťažovateľke sa priznáva náhrada trov konania.“

Ako vyplynulo zo sťažnosti sťažovateľky a spisu Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 31 Cb 5/2009, ktorý ústavný súd pripojil pre účely rozhodovania o sťažnosti, 3. septembra 2008 doručil advokát JUDr. T. S., T. (ďalej len „žalobca“), okresnému súdu žalobu o zaplatenie sumy 108 228 Sk s príslušenstvom, v ktorej ako žalovaného označil „JUDr. E. H., N.“. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že JUDr. E. R.– H. ako správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A. mu udelila 22. januára 2002 ako advokátovi splnomocnenie na svoje zastupovanie v konaní žalobcu A. proti žalovanému F., s. r. o., o zaplatenie sumy 455 434 Sk vedenom pred Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 22 Cb 79/95. Toto konanie bolo právoplatne skončené rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 21 Cob 193/04-411 z 18. októbra 2005, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené. Žalobca ako zástupca sťažovateľky vyzval sťažovateľku po skončení zastupovania na zaplatenie trov právneho zastúpenia vo výške 162 342 Sk. Sťažovateľka uhradila žalobcovi časť tejto pohľadávky 54 114 Sk v decembri 2007, avšak žalobcovi naďalej dlhuje 108 228 Sk. Okresný súd vydal 27. októbra 2008 platobný rozkaz č. k. 23 Rob 791/2008-18, ktorým zaviazal „JUDr. E. H., N.“, na zaplatenie sumy 108 228 Sk s prísl. Platobný rozkaz bol doručovaný súdom na adresu JUDr. E. H., N., a bol prevzatý v Advokátskej kancelárii JUDr. E. H. JUDr. E. H. podala proti tomuto platobnému rozkazu odpor a splnomocnením z 27. marca 2009 splnomocnila na svoje zastupovanie v konaní advokáta Mgr. Ľ. Š., advokáta, ktorému boli v ďalšom priebehu konania doručované písomnosti. Žalobca

reagujúc na odpor žalovanej proti platobnému rozkazu v podaní doručenom okresnému súdu 27. apríla 2009 upresnil označenie žalovanej v konaní tak, že toto znie „*JUDr. E. R.– H., N., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A., T., IČO: ...*“, a poukázal na to, že JUDr. E. R.– H. ho ako fyzická osoba a ako správkyňa konkurznej podstaty poverila zastupovaním v konaní pred Okresným súdom Trnava, za zastupovanie mu riadne nezaplatila, a preto mu ako advokátovi je povinná zaplatiť odmenu JUDr. E. R.– H. ako fyzická osoba a ako správkyňa konkurznej podstaty v jednej osobe. Na pojednávaní pred okresným súdom 29. apríla 2009 prítomný Mgr. Ľ. Š. navrhol žalobu zamietnuť, pretože medzi účastníkmi, tak ako ich označil žalobca, nedošlo k žiadnemu právnemu vzťahu, upresnenie označenia žalovanej žalobcom v jeho podaní doručenom okresnému súdu 27. apríla 2009 bolo prípustné, len ak by sa žalobca v označení pomýlil, on však reagoval na obsah podaní žalovanej.

Okresný súd rozsudkom č. k. 31 Cb 5/2009-61 z 29. apríla 2009 zaviazal žalovanú označenú v záhlaví rozsudku „*JUDr. E. R.– H., N., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A., T., IČO: ...*“, na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom. Námietku nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej okresný súd neakceptoval. Konštatoval, že žalovaná je ako fyzická osoba zapísaná v zozname advokátov vedených Slovenskou advokátskou komorou a zároveň je zapísaná aj v zozname správcov konkurzných podstát vedenom Krajským súdom v Bratislave. V konkurznej veci úpadcu A. bola žalovaná ustanovená za správcu a ako správkyňa súhlasila s pokračovaním v konaní vedenom pred Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 22 Cb 79/95 a v súlade s § 14 ods. 5 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov sa stala účastníčkou konania namiesto úpadcu. Ako účastníčka konania udelila žalobcovi splnomocnenie na zastupovanie v konaní, a preto je povinná zaplatiť mu aj odmenu za zastupovanie.

Proti tomuto rozsudku podala žalovaná 9. júna 2009 odvolanie, v ktorom poukázala na to, že okresný súd nesprávne posúdil jej pasívnu legitímáciu v spore, keďže žalobca sa podanou žalobou domáhal plnenia od fyzickej osoby, pričom k zmene účastníka na strane žalovanej v konaní pred okresným súdom nedošlo. Navrhla napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť.

Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 15 Cob 135/2009-88 zo 7. októbra 2009 rozsudok okresného súdu č. k. 31 Cb 5/2009-61 z 29. apríla 2009 ako vecne správny potvrdil a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozsudok okresného súdu č. k. 31 Cb 5/2009-61 z 29. apríla 2009 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 15 Cob 135/2009-88 zo 7. októbra 2009 nadobudol právoplatnosť 27. novembra 2009.

Proti rozsudku krajského súdu č. k. 15 Cob 135/2009-88 zo 7. októbra 2009 podala 18. decembra 2009 žalovaná dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože proti subjektu JUDr. E. R.– H., N., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A., T., IČO: ..., nebol podaný žiadny návrh na začatie konania, hoci bol potrebný, a okresný súd i krajský súd tak konali so subjektom, ktorý nebol uvedený v pôvodnom návrhu. Rozhodnutia boli doručované právnemu zástupcovi fyzickej osoby JUDr. E. H., a nie subjektu, o povinnosti ktorého súdy rozhodli. V priebehu celého konania pred okresným súdom a krajským súdom žalobca právne relevantným spôsobom pôvodný návrh nezmenil. Subjekt, ktorému súdy uložili povinnosť (JUDr. E. R.– H., N., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A., T., IČO: ...), nebol predvolávaný na pojednávania; JUDr. E. Š. bol splnomocnený iba na zastupovanie „*JUDr. E. H.*“, a nie na zastupovanie „*JUDr. E. R.– H., N., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A., T., IČO: ...*“. Okresný súd a krajský súd takto neprípustne zlúčili občana, advokáta a správcu konkurznej podstaty, hoci každý z týchto subjektov odvodzuje svoju subjektivitu a aj zodpovednosť z iného predpisu a každý subjekt pohľadávok a záväzkov ich účtovne vedie oddelene. Navyše, predmetom konania je záväzok úpadcu (A.), uplatnená pohľadávka smeruje proti podstate. Občan i advokát spravuje vlastný majetok, správca konkurznej podstaty spravuje, nakladá a zodpovedá za cudzí majetok. Zmiešavať tieto subjekty do jedného zodpovednostného vzťahu preto nemožno.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Obdo 5/21010 z 21. júla 2010 dovolanie sťažovateľky odmietol a žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal. Vychádzal z toho, že v prípade sťažovateľky dovolanie nebolo prípustné, pretože smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný [§ 218 ods.1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v spojení s § 243b ods. 4, 5 OSP].

Sťažovateľka sťažnosť doručenu ústavnému súdu odôvodnila takto:

«... Pre náročnosť sporov, ktoré začali ešte pred vyhlásením konkurzu, dala som sa ako SKP zastupovať právnym zástupcom JUDr. T. S., advokátom... Pre nedostatok finančných prostriedkov som mu vyplatila len časť odmeny. JUDr. T. S. sa na Okresnom súde v Nitre návrhom zo dňa 27.8.2008... domáhal vydania platobného rozkazu proti odporcovi: JUDr. E. H... napriek môjmu oznámeniu, že odmena mu bude zaplatená po skončení konkurzu. Zrejme z tohto dôvodu v návrhu ma učinil účastníkom konania na strane odporcu nie ako správkyňu konkurznej podstaty, ale občianku JUDr. E. H... Okresný súd tak aj doručil platobný rozkaz, proti ktorému som ako občianka podala odpor..., na pojednávaniach ma ako občianku zastupoval advokát L. Š..., ktorý namietal pasívnu legitimáciu občianky H... navrhovateľ reagoval podaním..., ktorým „upresnil“ označenie odporcu nasledovne: JUDr. E. R.– H., N., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A., T., IČO:... Súd po „upresnení“ naďalej konal s občiankou JUDr. E. H., cestou jej právneho zástupcu..., so mnou, správkyňou, nijako nekomunikoval a ja som ako SKP plnomocenstvo nikomu v konaní... neudelila. Rozsudok bol doručený zástupcovi občianky JUDr. E. H..., Krajský súd v Nitre odvolanie zamietol... konajúc zasa len s občiankou JUDr. E. H., cestou jej právneho zástupcu..., rozsudok... bol doručený znova právnemu zástupcovi občianky JUDr. E. H... Nakolko som bola v záhlaví rozsudkov uvedená ako účastníčka konania, správkyňa konkurznej podstaty zastúpená právnym zástupcom, pričom platobný rozkaz mi nebol ako SKP doručený, ani iná písomnosť vo veci, ani žiadne predvolanie, nikomu som ako správkyňa konkurznej podstaty na zastupovanie plnomocenstvo neudelila, teda súdy konali s iným subjektom práv a napriek tomu určili právnou povinnosť mne, správkyňi konkurznej podstaty bez možnosti sa v konaní vyjadriť, podala dovolanie podľa § 237 písm. e/ a písm. f/ O. s. p. . Najvyšší súd uznesením zo dňa 21.7.2010... dovolanie odmietol s odôvodnením, že žiadne pochybenie zo strany súdov nezistil, v konaní som bola údajne zastúpená, zrejme na základe plnomocenstva z č. l. 26, zástupca bol na pojednávanie súdu riadne a včas predvolaný a taktiež mu boli riadne doručené aj všetky rozhodnutia, nebola mi teda odňatá možnosť konať pred súdom, teda nie je dovolanie prípustné... Je možné, že k pochybeniu dovolacieho súdu došlo tak, že k dovolaniu bolo priložené plnomocenstvo pre advokáta od občianky JUDr. E. H. na dovolacie konanie, zo dňa 14.12.2010, ktoré si súd osobitne od nej vyžiadal, a nie plnomocenstvo správkyne konkurznej podstaty zo dňa

14.12.2010, ktoré som mu udelila a ktoré sa v spise nachádza ale nie je riadne založené, je iba voľne priložené, teda nemuselo byť dovolaciemu súdu ani predložené vo zviazanom spise.»

Samotné tvrdené porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 5/21010 z 21. júla 2010 odôvodnila sťažovateľka tým, že jej bolo najvyšším súdom odmietnuté dovolanie, hoci boli splnené všetky zákonné podmienky jeho prípustnosti porušením práv sťažovateľky okresným súdom a krajským súdom. Nemožno hovoriť o spravodlivom procese tam, kde ten, o koho právach súdy rozhodli, nebol účastníkom ani účastným konania, neudelil nikomu plnú moc na zastupovanie v konaní, nebol predvolaný na žiadne pojednávanie, nebolo mu doručené žiadne rozhodnutie, a keď sa bránil jediným možným spôsobom – mimoriadnym opravným prostriedkom, tento mu bol odmietnutý aj vďaka neprípustnej manipulácii so spisom súdom nižšieho stupňa, hoc aj len omylom. Súdy nesprávne postupovali, ak námietke nedostatku pasívnej legitimácie nevyhoveli. Účastníčka na strane odporcu nemôže spôsobovať v konkurznom konaní žiaden vznik či zmenu práv a povinností, nemôže splnomocniť na zastupovanie v konkurzných veciach advokáta a nemôže byť ani nositeľkou povinností viazaných na osobu správkyne konkurznej podstaty. Prípadné záväzky, ktoré správkyňa vzniknú, nemôže žiadnym spôsobom ovplyvniť, zmeniť, uznávať či popierať „*občianka E. H., ktorá nemôže ani udeliť plnomocenstvo na zastupovanie v konaniach, kde je legitimovaná správkyňa konkurznej podstaty JUDr. E. H., aj keby chcela, nakoľko nikto nemôže na iného previesť viac práv, ako má sám*“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ako vyplýva z petitu sťažnosti, sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 5/2010 z 21. júla 2010 tým, že najvyšší súd ako súd dovolací odmietol jej dovolanie, hoci podľa jej názoru boli splnené všetky zákonné podmienky prípustnosti dovolania, pretože postupom okresného súdu i krajského súdu jej bola jednak odňatá možnosť konať pred súdom [bola teda daná prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP] a jednak súdy oboch stupňov konali a rozhodli vo veci bez toho, aby sa podal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný [bola teda daná prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. e) OSP]. Preto bol najvyšší súd podľa názoru sťažovateľky povinný jej dovolanie meritórne prerokovať a zaoberať sa aj ňou uvedeným dovolacím dôvodom spočívajúcim v nesprávnom právnom posúdení veci [§ 241 ods. 2 písm. c) OSP].

Pravidlá týkajúce sa podmienok podávania opravných prostriedkov majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Jednako tieto pravidlá alebo ich používanie nemôžu týmto osobám zabrániť, aby využili existujúci opravný prostriedok (napr. I. ÚS 4/00; vec Pérez De Rada Cavanilles c. Španielsko, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 28. októbra 1998).

Z týchto dôvodov, ak Občiansky súdny poriadok a iné právne normy vymedzujú (pozitívne aj negatívne) okruh rozhodnutí, proti ktorým je (alebo nie je) prípustné dovolanie, a o prípustnosti jeho podania rozhodne následne na to povolaný súd spôsobom, ktorý je v súlade s právnou úpravou podmienok podávania opravných prostriedkov, je potom vylúčené, aby v takom prípade došlo k porušeniu základného práva účastníka občianskeho súdneho konania na súdnu ochranu a na spravodlivý proces (postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označeného práva sťažovateľa).

Ústavný súd preto skúmal, či v prípade sťažovateľky nedošlo zo strany najvyššieho súdu k odmietnutiu dovolania, ktorého prípustnosť možno vyvodiť z Občianskeho súdneho poriadku.

Najvyšší súd odmietnutie dovolania sťažovateľky v uznesení sp. zn. 2 Obdo 5/2010 z 21. júla 2010 odôvodnil takto:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods.1 O. s. p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods.1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Podľa ust. § 236 ods.1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 až § 239 O. s. p.

Podľa ust. § 237 O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O. s. p., prihliada dovolací súd nie len na podnet dovolateľa, ale i z úradnej povinnosti podľa ust. § 242 ods.1 O. s. p. V prípade, že dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, aj keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako aj v prípade, že dovolanie nie je podľa ust. § 238 a § 239 O. s. p. prípustné.

Prípustnosť dovolania proti rozsudku upravuje ust. § 238 O. s. p., a to pre prípad rozsudkom odvolacích súdov, ktorými bol rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej

zmenený podľa odseku 1, resp. v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného vo veci podľa odseku 2 a tiež v prípade, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu podľa jeho odseku 3.

Dovolací súd zistil, že v predmetnej veci neboli splnené podmienky pre prípustnosť dovolania podľa § 238 O.s.p., pretože odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, avšak prípustnosť dovolania nevyslovil. Ustanovenie § 239 O. s. p. sa na predmetnú vec nevzťahuje, pretože citované ustanovenie upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu, pričom v posudzovanom prípade odvolací súd rozhodol rozsudkom.

Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd skúmal, či je daný dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 O. s. p. Osobitne sa zaoberal otázkou opodstatnenosti tvrdenia odporkyne, že jej bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (ust. § 237 písm. f/ O. s. p.) a že súdy oboch stupňov konali a rozhodli vo veci bez toho, aby sa podal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (ust. § 237 písm. e/ O. s. p.).

Vyššie citované ustanovenie § 237 O. s. p. ochraňuje práva účastníka konania, pokiaľ súd rozhodne vo veci nerešpektujúc jeho procesné práva. Vadou konania podľa uvedeného je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí.

Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že v predmetnej veci navrhovateľ návrhom, ktorý bol súdu prvého stupňa doručený dňa 03.09.2008, si uplatnil právo na zaplatenie odmeny za poskytnuté právne služby v sume 108 228,- Sk spolu so 14% ročným úrokom z omeškania od 05.02.2006 do zaplatenia. Navrhovateľ sa týmto návrhom domáhal zaplatenia žalovanej sumy voči odporkyni označenej ako JUDr. E. H., N. Z obsahu návrhu vyplýva, že nárok na zaplatenie odmeny za právne služby mu vznikol tak, že na základe mandátnej zmluvy mu ako advokátovi dňa 22.01.2002 JUDr. E. R.– H. ako správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A. udelila plnomocenstvo na zastupovanie v konaní č. k. 22/Cb/79/95 na Okresnom súde v Trnave, o zaplatenie sumy 455 434,- Sk s prísl. proti odporcovi F., s. r. o., T., s tým, že trovy právneho zastúpenia mu zaplatí po právoplatnom skončení konania. Rozsudkom Krajského

súdu v Trnave zo dňa 18.10.2005, č. k. 21/Cob/193/04 bol zmenený rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 30.03.2004, č. k. 22 Cb 79/95 tak, že odporca bol zaviazaný zaplatiť správkyňi JUDr. E. R.– H. (navrhovateľka) sumu 280 327,36 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Citovaný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.01.2006, pričom odporca uvedenú sumu zaplatil v priebehu r. 2006.

Na základe návrhu navrhovateľa JUDr. T. S. vydal Okresný súd v Nitre dňa 27. 10. 2008 platobný rozkaz, č. k. 23 Rob/791/2008-18, proti ktorému odporkyňa podala odpor, v ktorom namietala, že je v návrhu nesprávne označená, nakoľko povinným je JUDr. E. R.– H., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A., T., IČO: ..., čím došlo k odstráneniu nedostatku návrhu spočívajúceho v neúplnom označení odporkyne, a tým aj odstráneniu určitej nezrozumiteľnosti návrhu medzi jeho obsahom a označením odporkyne v záhlaví návrhu. Okresný súd v Nitre ako súd prvého stupňa a Krajský súd v Nitre ako súd odvolací konali a rozhodli o právnej povinnosti účastníka JUDr. E. R.– H., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A., T., IČO: ... Týmto spôsobom bola odporkyňa aj označená v záhlaví rozsudkov oboch súdov. Z obsahu tiež vyplýva, že jej právny zástupca – advokát Mgr. E. Š. bol na pojednávania súdu riadne a včas predvolaný a taktiež mu boli riadne doručené aj všetky rozhodnutia súdov.

Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že tak Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací ako aj Okresný súd Nitra, ako súd prvého stupňa, konali a rozhodli na základe návrhu navrhovateľa (doručeného súdu dňa 03.09.2008) a jeho upresnenia (doručeného súdu dňa 27.04.2009) a rozhodli o právnej povinnosti odporkyne označenej v záhlaví oboch rozsudkov. Dovolací súd sa preto nestotožnil s tvrdením dovolateľky (odporkyne), že súdy konali a rozhodli voči nej bez návrhu a že ich postupom jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (ust. § 237 písm. e/, f/ O. s. p.).

Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci nejde o prípad odôvodňujúci prípustnosť podania dovolania podľa ust. § 237 O. s. p. z dôvodu, že pri prejednávani a rozhodovaní veci súdy oboch stupňov postupovali v súlade s právnymi predpismi.

Vzhľadom na to, že v posudzovanom prípade prípustnosť dovolania odporkyne nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p. a iné vady konania podľa § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, dovolanie

odporkyne odmietol podľa ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s ust. § 243b ods. 4, 5 O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný. So zreteľom na odmietnutie odvolania pre jeho neprípustnosť sa dovolací súd nezaoberal posudzovaním dovolacieho dôvodu uplatneného dovolateľkou (že rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), pretože by to prichádzalo do úvahy len v prípade, ak by dovolanie bolo zo zákona prípustné.“

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Ústavný súd je toho názoru, že najvyšší súd jednak zrozumiteľne a vyčerpávajúco svoje rozhodnutie o odmietnutí dovolania sťažovateľky odôvodnil a jednak toto svoje rozhodnutie založil na takom výklade dotknutých ustanovení právnych predpisov, ktorý nemožno označiť za ústavne nekonformný alebo nezodpovedajúci dikcii aplikovaných zákonných ustanovení. Iba to, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu o prípustnosti dovolania vyjadreným v napadnutom uznesení nestotožňuje, ešte nemôže zakladať splnenie podmienok prijateľnosti jej sťažnosti.

Samotná sťažovateľka pritom ani nespochybňuje, že s ohľadom na okolnosti prípadu správnym označením žalovanej v konaní malo byť jej označenie ako správkyne konkurznej podstaty (JUDr. E. R.– H., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu –A., T., IČO: ...), pričom takto bola žalovaná označená vo všetkých rozsudkoch všeobecných súdov vrátane napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. So sťažovateľkou ako účastníčkou konania pred okresným súdom aj krajským súdom súdy ako s účastníčkou riadne konali (aj prostredníctvom ňou splnomocneného právneho zástupcu), sťažovateľka mala vedomosť o termínoch pojednávania, mohla prednášať svoje návrhy a vyjadrovať sa k priebehu konania a dôkazom, boli jej riadne doručené rozsudky a jej zástupca sa zúčastňoval na pojednávaniach nariadených vo veci.

Výčitky sťažovateľky obsiahnuté v jej sťažnosti doručenej ústavnému súdu na adresu dovolacieho súdu nemôžu obstať. Najvyšší súd riadne preskúmal (možnú) existenciu dôvodov prípustnosti dovolania podľa § 237 OSP a svoj záver o nenaplnení žiadneho z nich v prípade sťažovateľky i riadne odôvodnil. V situácii, keď neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania, nemohol sa potom najvyšší súd meritórne dovolaním zaoberať, a preto mu potom nemožno z hľadiska rešpektovania základných práv sťažovateľky ani vyčítať, že dovolanie sťažovateľky meritórne neprerokoval.

Za tejto situácie považuje ústavný súd za vylúčené, že by uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 5/2010 z 21. júla 2010 mohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a preto sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. januára 2011